

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Breuiarius Moguntiu[m]

[Straßburg], [ca. 1500]

S[e]c[undu]m Matheum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-31634

inueniebatur adiutor similis
cuius. dixit quoque deus **Faci.**
Unde effectus est **Lectio sexta.**
ut contemendo mortem incideret
qui obediendo vivere potuisset.
Ubi praeem concessa dum
in contempnū protulit et vite pri-
uilegiū pdidit. Et tū creatu-
ra adhuc eius seruat imperiū
licet ipse creatorū suū denega-
rit obsequium. Unde apparet
quod suae felicitati detraxerit cuius
peccatorū merita eius statim
adhuc mutare nō possint. **Tu**
R. Immisit dominus sopores
in adam: et tulit vnam de costis
eius: et edificauit costam quam
tulerat dominus de adam in muli-
erem. et adduxit eam ad adam ut
videret quid vocaret eam. Et
vocauit nomen eius virago:
quod de viro suo sumpta est. **R.**
Hoc nunc os ex ossibus meis:
et caro de carne mea. **Et. Bla.**
Et. In tertio noc. añ. Ire et
vos in vineam meam et quod ius-
tum fuerit dabo vobis. **ps.**
Celi enarrant añ. Gloriosa ope-
rarios et redde illis mercedem
suam dicit dominus. **ps.** Exau-
diat. añ. Tolle quod tui est et ya-
de quod ego bonus sui dicit dominus.
ps. Domine in virtute. **R.** Ego di-
xi dñe. **Scdm. Sathum.**
In illo tempore: Dixit iesus
discipulis suis Simile
est regnum celorum homini pa-
trifamilias qui exiit primo ma-

ne conducere operarios in vine-
am suam. **Et reliqua. Omelia.**
In explanatione beati gregori-
sua multa ad loquendum sancti
euangelij lectio postulat quam
volo si possim sub breuitate per-
stringere ne nos et extensa pro-
cessio et proluxa expositio vi-
deatur onerare. Regnum celo-
rum patrifamilias simile di-
citur qui ad excolendam vine-
am suam operarios conduxit. **R.**
Dum deambularet dominus in
paradiso ad auram post meri-
diem clamauit et dixit adam
ubi es: audiui domine vocem
tuam et abscondi me. **R.** Domine
audiui auditores tuos et timui.
Quis vero patrifamilias
militias similitudinem rectius te-
net quam conditor noster qui regit
quos condidit et electos suos
sic in modo hoc possidet quasi
subiectos dominus in domo quam habet
unicam vniuersam scilicet ecclesiam quam
ab abel iusto usque ad vltimum
electum qui in fine mundi nasci-
turus est quot sanctos protulit
quasi tot palmites in se. **R.**
In sudore vultus tui vo-
lueris pane tuo dixit dominus ad
adam cum operatus fueris ter-
ram. Non dabit fructus suos
sed spinas et tribulos germina-
bit tibi. **R.** Pro eo quod obedi-
sti vocis uxoris tue plius quam mee
maledicta terra in opere tuo.
Non dabit. **Lectio nona.**

Nic itaqz paterfamilias ad
 ercolendam vineam suā ma-
 ne hora tertia sexta nona zyn-
 decima oparios conducit: qz
 a mōi h^o initio vsqz i finē ad
 erudiendam plebem fidelius
 predicatorum congregare non
 desistit. Hanc etenim mūdi fu-
 it ab adam vsqz ad Noe. Ho-
 ra vero tertia a Noe vsqz ad
 abraham. Sexta quoqz ab a-
 braham vsqz ad moysen. No-
 na autē a moysen vsqz ad adue-
 tum dñi. Undecima vero ab
 aduentu dñi vsqz ad finē mū-
 di in qua predicatorum sancti
 apostoli missi sūt q̄ mercede
 plenam z tarde venientes ac-
 ceperunt. Tu autem domine
 miserere nob. **R.** Ecce adam
 quasi vnus ex nobis factus
 est sciens bonum z malū. U-
 dere ne forte sumat de ligno
 vite et viuat i eternū. **V.** The-
 rubin z flammeum gladium
 atqz versatilem ad custodien-
 dam viam ligni vite. **Videte**
Gloria Videte. Te deū lau-
damus non dicis vsqz ad pa-
sa nisi de sanctis festiue officii
disceretur. sed loco eius re-
peritur nonum. R. non tamen
reperitur tertium. R. feriatas
diebus. Ad laudes an. Vili-
serere mei de? z a delicto meo
munda me quia tibi soli pec-
cavi. ps. Miserere. an. Cō-
siterebor tibi dñe qm̄ exaudisti

meo. ps. Cōfitemini quod ha-
betur in primis dominicali
bus. An. Deus deus meus
an. Benedictus es infirmas
mento celi z laudabilis in ses-
cula deus noster. ps. Bndis-
cite. an. Laudate dominum
de celis. ps. Laudate. Hora
isti psalmi sic dicuntur in lau-
dibus dominicalib⁹ vsqz ad
pascua nisi de sancto cantaret
hymnus Ecce iā noctis. Ca-
pitulū et collecta vt s̄ in. vs.
R. In matutinis domie. Su-
p̄ bñd an. Simile ē regnū ces-
loz homi patrifamilias q̄ ex-
ijt primo mane cōducere ope-
rarios in vineā suā dicit dñs.
Nulla suffragia nisi de dñā.
si fuerit ante festum purifica-
tionis. Ad primam sicut huc
vsqz dominicis diebus excep-
to q̄ loco ps Cōfitemini dis-
citur ps Dominus regnauit
decorē. Ad tertiam an. Ire
z vos vt s̄ in tertio noct. Ca-
pitulū z collecta vt s̄. R. In-
clina cor meum. V. Ego dixi.
Ad sextas antipha. Gloca oꝝ
perarios z redde illis merce-
dem suam dicit domin⁹. Ca-
pitulū et collecta vt s̄. R.
In eternum domine. V. Do-
minus regnauit. Ad nonam
an. Tolle quod tuum est vt
sup. Capitulum z collecta vt
supra. R. Clamau. V. Tā-
tate. Hora q̄ hec antipheas

Capitulum et collec. ad ho-
ras per totam ebdomadam
seruantur dum de feria canta-
tur cum R. feriali. Nota etia;
q̄ sanctorū commemoratōnes
tam festiue q̄ feriales seruan-
tur vbi occurrunt vsq; ad qua-
dragesimam. In secundis ve-
speris psalmi dominicales cū
suīs anti. Hymnus Luc; cre-
ator: R. Dirigatur. Caplm
z collec. vt supra. Sup mag.
an̄ Conuentione aut̄ facta ex
denario diurno misit eos dñs
in vineam suam. Sequentes
anti. dicuntur p̄ hebdomadā
sup bened̄ z mag. quādo d̄ fe-
ria officiu; dicitur an̄ Quid
hic statis tota die ociosi r̄de-
runt z dixerunt nemo nos cō-
duxit. an̄ Dixit paterfamilis
as operarijs suis quid h̄ stat;
tota die ociosi. at illi respondē-
tes dixerunt: quia nemo nos
conduxit: ite in vineam meaz
z quod iustum fuerit dabovo-
bis. an̄. Cum autē sero factū
esset dixit dominus vinee p̄-
curatori suo voca operarios z
redde illis mercedem. Anti.
Hi nouissimi vna hora fecerūt
z pares illos nobis fecisti qui
portauim; pondus diei et est?
An̄. Amice non facio tibi in-
iuriam nonne. ex denario que-
nisti mecum tolle quod tuum
est z vade. An̄. Dixit autem
paterfamilias amice nō facio

tibi iniuriam: nonne ex dena-
rio conuenisti mecum tolle q̄
tuū ē et vade. an̄ Non licet mi-
hi facere quod volo an oculus
tuus neq; est quia ego bonus
sum dicit dominus. An̄. Sic
erunt nouissimi primi z primi
nouissimi: multi enim sūt vo-
cati pauci vero electi. an̄. Ec-
ti enim sunt vocati pauci ve-
ro electi dicit dominus. Et p̄
repeti si opus fuerit. Feria fe-
cienda z per reliquas ferias dñi
de tempe officium dicit leges
nocturnus ferialis z cetera sic
hucusq; Sed lectiones de ge-
nesi z R. dicuntur de histo-
ria dñicali per ordinem. Lau-
des feriales. hymnus et R. in
in laudibus q̄ in horis sicut
hucusq; seruati sunt vsq; in
uocauit. Caplm z coll. de do-
minica. Sup bened̄ z magi.
an̄ de euāgelio dñicali fm or-
dinem vt supra signare sunt.
Preces minores cum psalmo
Disserere dicuntur feris ge-
nibus ad lauds z ves. vsq; ad
quadragesimam. Similit̄ ad
preces solitas in primis z cō-
pleto. additur psalm; Disser-
rere z genuflectitur. Ad ceteras
vero horas non dicuntur preces
Sed dum de sanctis officium
dicitur siue festiue siue feriale
preces in matutinis z vesperis
omittuntur: similiter z psalm;
Disserere z genuflectio in p̄is

*z compl. Suffragi. sicut huc /
vlt. Ad primas sicut huc /
q. Ad horas an capl. z colle.
per totaz ebdomadā sicut he
ri. R. et p. feriat. vt s. Ad vs
pater et supradictis. L cones*

O Jit aut̄ d̄s p̄ ebdomad̄
Fiant luminaria in fir /
ma mēto celi z diuidant di /
em ac noctem z sint in signa z
tempora z dies z annos vt lu /
ceant in firmamento celi z il /
luminent terram. Et factum
est ita. Fecit q̄ deus duo lu /
minaria magna: lumina re ma /
ius vt p̄esseret diei: z lumina /
re minus vt p̄esseret nocti z stel /
las. Et posuit eas in firmam̄
to celi vt lucerent sup̄ terram.
z p̄esserent diei ac nocti z diui /
derent lucem ac tenebras Et
vidit deus q̄ esset bonū z fa /
ctū est vesp̄e et mane dies q̄r /
tus. Dixit et̄ d̄s: producat
aqua reptile anime viuētis z
volatile sup̄ terram sub firma /
mento celi. Creauit q̄ de⁹ ce /
te grandia z omnē animā vi /
uentem atq̄ motabilem quā
producerant aque i species su /
as z om̄e volatile fm̄ gen⁹ su /
um. Et vidit deus q̄ eēt bonū
b̄ndixitq̄ ei dicens Crescite
et multiplicamini z replete a /
quas maris auēq̄ multiplicā /
centur super terram. Et factū
est vesp̄e z mane dies quīnt⁹.
Dixit quoq̄ deus Producat

terra animā vinētez in genere
suo iumenta z reptilia z besti /
as terre sc̄dm spēs suas. Sc̄m
q̄ est ita Et fecit deus besti /
as terre iuxta spēs suas iumē /
ta et om̄e reptile terre in gene /
re suo. Et vidit deus q̄ eēt bo /
num z ait: Faciamus homi /
nem ad imaginem z similitu /
dinem nostram z presit pisci /
bus maris et volatilibus celi
z bestiis vn̄uersisq̄ terre om̄i
q̄ reptili quod mouetur i ter /
ra Et creauit deus hominē
ad imaginem z similitudinez
suam: ad imaginem dei crea /
uit illum masculum z feminā
creauit eos. Benedixitq̄ illi
deus z ait Crescite z multipli /
camini z replete terram z sub /
iicite eam z d̄namini piscibus
maris z volatilibus celi z v /
niuersis animātib⁹ q̄ mouent
super terram. Dixitq̄ de⁹ Ec /
ce dedi vobis omnem herbā
afferentem semen sup̄ terram:
z vn̄uersa ligna que habent i
semetipsis sementem generis
sui vt sint vobis in escā z cum
ctis animātib⁹ terre om̄iq̄
volucris celi z vn̄uersis q̄ mo /
uentur in terra z in quib⁹ e a /
nima viuens vt habeāt ad ve /
scendum. Et factum est ita.
Viditq̄ deus cuncta que fe /
cerat z erant valde bona. Et
factum est vesp̄e et mane di /
es sextus Igitur perfecti sūt